

DET KONGELIGE LANDBRUKS- OG MATDEPARTEMENT

Landbruksdirektoratet
Postboks 1450 Vika
0116 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

18/945-

19. desember 2018

Fastsettelse av nye prisnedskrivningssetter for 2019

Landbruks- og matdepartementet (LMD) har i dag fastsatt nye tilskuddssatser i forskrift om råvareprisutjevning for bearbejdede jordbruksvarer (RÅK-tilskuddsforskriften), se vedlegg 1. Endringene trer i kraft 1. januar 2019. Vi ber om at Landbruksdirektoratet informerer berørte aktører om endringene på en hensiktsmessig måte.

Departementets forslag til nye tilskuddssatser ble presentert i høringsnotat utsendt 29. november 2018. Høringsmøte ble avholdt 5. desember. På høringsmøtet deltok Norges Bondelag, Norsk Bonde- og Småbrukarlag, Hoff, NHO Mat og Drikke, Orkla, TINE, Norsk Landbrukssamvirke og Landbruksdirektoratet.

Nortura deltok ikke i møtet, men har sendt inn skriftlig innspill i etterkant.

Valuta

Ved fastsettelsen av tilskuddssatser for 2018 ble det lagt til grunn en valutakurs på 9,06 EURNOK. Pr 1. november har gjennomsnittlig valutakurs i 2018 vært 9,58 EURNOK.

Kursene regnes som et vektet snitt mellom gjennomsnittskurs for året, og forventet kurs fremover. Til grunn for fastsetting av de nye satsene for prisnedskrivning og eksportrestitusjon for 2019, legges kursen 9,48 EURNOK til grunn. Ingen av de internasjonale råvareprisene lagt til grunn for satsene er i dollar, og det er derfor ikke estimert noen dollarkurs som grunnlag for årets satser.

Meieriråvarer

Prisene på meieriråvarer i Europa har i den senere tid vært relativt stabile med unntak for smør der prisene har variert betydelig. Smørprisen på EU-markedet har i perioder

Postadresse
Postboks 8007 Dep
0030 Oslo
postmottak@lmd.dep.no

Kontoradresse
Teatergata 9
www.lmd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
972 417 874

Avdeling
Landbrukspolitisk
avdeling

Saksbehandler
Sigurd Siem
22 24 91 87

oversteget den norske prisen. For skummetmelkpulver er det fortsatt store kvantum på intervensjonslager i EU, og det forventes derfor ikke økte priser i nær fremtid. For helmelkpulver har produksjonen i EU vært relativt lav siden melka i større grad har blitt benyttet til å produsere ost og andre produkter med høyere inntjening. Det er forventet at prisen på helmelkpulver vil forbli høy fremover.

Orkla har i etterkant av høringsmøtet pekt på at det er sendt på høring et forslag om reduserte satser for melkeanvendelse til melkepulver og ost i prisutjevningsordningen for melk (PU). Departementet vil her vise til at det ikke er lagt opp til at de reduserte tilskuddssatsene i PU skal få en markedsmessig effekt i form av økt pris for ferdigvarer, for eksempel for ost.

TINE kommenterer i sitt høringsinnspill at PNS-satsen for råvarene fløte og rømme virker å være satt noe lavt. TINE viser til at prisen på fløte hos deres priskilde i Storbritannia har ligget under nivået for 2017 i den perioden de internasjonale prisene ble innhentet. Dette tilsier økt sats for 2019. TINE viste i høringsmøtet videre til at prisen på smør har sunket betraktelig internasjonalt siden prisinnhentingene. Ettersom den internasjonale prisen for fløte, rømme og enkelte andre meierivarer avledes blant annet av smørprisen ved fastsetting av PNS-satsene, må satsene for disse produktene settes høyere enn i departementets høringsnotat for å gi råvarepriskompensasjon.

Departementet viser til at det, som påpekt av TINE, har vært en relativt stor nedgang i den internasjonale prisen på smør etter at prisgrunnlaget ble innhentet. Som følge av dette er satsene for fløte og rømme og andre produkter der internasjonal pris beregnes på grunnlag av smørprisen, fastsatt høyere enn foreslått i høringsnotatet. For råvaren smør gir gjeldende tollsats fortsatt råvarepriskompensasjon, og det er ikke grunnlag for utbetaling av PNS. For de øvrige meieriråvarene har departementet fastsatt satsene som i høringsnotatet.

Kjøtt råvarer

Det internasjonale prisbildet for svinekjøttssortering viser noe synkende priser. Det samme gjelder for kjøtt av fjørfe. For fårekjøttssortering øker prisene på verdensmarkedet. I Norge er det press på prisene for disse kjøttslagene ettersom det er overskudd i markedet. Det forventes at norske priser vil ligge omtrent på dagens nivå i 2019.

For svinekjøttssortering og kjøtt av fjørfe er tilskuddssatsene fastsatt som foreslått i høringsnotatet. For fårekjøttssortering gir tollsatsen alene råvarepriskompensasjon, og det er ikke grunnlag for å gi PNS, jf. høringsnotatet.

For storfekjøttssortering la departementet i høringsnotatet til grunn en internasjonal pris på storfekjøttssortering på 33,40 kr/kg. Dette er 7,60 kr/kg høyere enn ved forrige satsfastsettelse. Videre ble det lagt til grunn en økt norsk pris i forslaget til ny sats.

Både prisgrunnlaget og forventet prisutvikling for storfekjøttssortering framover, nasjonalt og internasjonalt, ble drøftet på høringsmøtet 5. desember. Orkla og Nortura har i tillegg sendt inn skriftlige innspill i etterkant av møtet.

Orkla mener endringen i priser som ble lagt til grunn i høringsnotatet, ikke samsvarer med bedriftens erfaringer fra markedet. Orklas viser til at deres internasjonale handelspartnere har holdt en stabil pris, og at slik stabilitet også bekreftes av andre priskilder Orkla benytter. Videre mener Orkla at det må tas hensyn til økningen i planlagt gjennomsnittlig engrospris på 0,20 kr/kg, som er varslet for første halvår 2019.

Departementet vil vise til at prisutviklingen internasjonalt i 2018 ble noe annerledes med høyere priser enn lagt til grunn ved fjorårets satsfastsettelse. Satsen for storfekjøttssortering har derfor kompensert for mer enn behovet i 2018.

I etterkant av høringen har Landbruksdirektoratet hentet inn oppdatert prisinformasjon på storfekjøttssortering. Det har vært en liten reduksjon fra den internasjonale prisen som lå til grunn for satsforslaget i høringen, men siste prisinformasjon bekrefter at prisen ligger stabilt på et relativt høyt nivå. Markedsutsiktene tilsier også stabile priser framover.

Departementet har på bakgrunn av høringen og oppdaterte priser fastsatt en PNS-sats for storfekjøttssortering som er 1,70 kr/kg høyere enn i høringsnotatet, dvs. 26,10 kr/kg.

Eggråvarer

Det har vært en prisreduksjon internasjonalt på egg og eggprodukter siden forrige satsfastsettelse. Prisene var unormalt høye mot slutten av 2017, og har falt ned mot normalt nivå i 2018. Den høye prisen i 2017 kan tilskrives eggskandalen i Nederland sommeren 2017, hvor det ble gjort funn av insektsmiddelet Fipronil i egg. Nederland er Europas største eksportør av egg, og saken førte følgelig til en økt pris på eggråvarer.

De norske prisene har økt noe siden forrige satsfastsettelse. Kompensasjonsbehovet for bruk av råvarer av egg har således økt. Det var ingen innspill til satsforslagene for råvarer av egg. Departementet har fastsatt PNS-satsene som foreslått i høringsnotatet.

Potetråvarer

I jordbruksoppkjøret 2018 økte målprisen på potet med 0,25 kr/kg fra 1. juli. Avrensprisen ble videreført. Både det norske og europeiske markedet for poteter er preget av tørken som var i sommer. De norske avlingene ser bedre ut enn først antatt, og lagertall fra Landbruksdirektoratet viser en samlet potetavling på nivå med 2017.

Det generelle bildet er at de norske prisene på råvarer av potet har økt noe mer enn de internasjonale prisene det siste året, noe som tilsier en økning av PNS-satsene. Departementet har fastsatt satsene som foreslått i høringsnotatet.

Vareomfang

I høringsnotatet ble det ikke foreslått noen utvidelse av ferdigvareomfanget som kan få PNS//XR. I høringsmøtet kom det flere innspill på at industrien opplever det som krevende å få nye varer inn i ordningen, selv om de skulle falle inn under ordningens formål. Det har kommet skriftlige innspill om endringer av vareomfanget fra både TINE, Orkla og Nortura.

Departementet viste til at det har vært gjort noen justeringer av vareomfanget de siste årene, og at innspill om utvidelse med nye varer skal sendes til Landbruksdirektoratet i forbindelse med vurderingen av virkemidlene til jordbruksoppgjøret. Innspillene vil bli vurdert av departementet i forbindelse med oppgjøret.

TINE foreslår å endre definisjonen for hvilken type ost som kan gi grunnlag for prisnedskrivning. I forskriftens vedlegg 1 (råvarer omfattet av forskriften) begrenses råvaren ost til kun å gjelde "modnet ost til industri". TINE foreslår å endre denne til "fast ost til industri" ettersom utviklingen går mot stadig større bruk av formede oster til for eksempel pizza. Departementet ber Landbruksdirektoratet om å utrede dette spørsmålet fram til kommende jordbruksoppgjør i 2019.

Vareomfanget videreføres uendret for 2019.

Med hilsen

Henrik Einevoll (e.f.)
Avdelingsdirektør

Sigurd Siem
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Forskrift om råvareprisutjevning for bearbejdede jordbruksvarer

Vedlegg 1: Råvarer omfattet av forskriften

Kolonnen «XR-sats når utbetalt PNS» benyttes når det utbetales både XR og PNS for ferdigvaren. Kolonnen «XR-sats når ikke utbetalt PNS» benyttes når det ikke utbetales PNS for ferdigvaren.

Jordbruksråvare	Råvarenr.	Råvarenavn	PNS-sats (kr/kg)	XR-sats når utbetalt PNS (kr/kg)	XR-sats når ikke utbetalt PNS (kr/kg)
Melk	1100	Helmelk flytende	1,80	1,47	1,84
	1200	Skummet melk flytende	2,40	1,04	1,37
	1300	Yoghurt	4,60	0,00	2,27
	1500	Kondensert melk fet	1,80	4,94	6,41
	1550	Kondensert melk mager	3,70	4,72	6,09
	1600	Helmelkpulver 28 %	5,70	11,47	17,17
	1601	Helmelkpulver 28 % til iskrem	0,00	17,17	17,17
	1650	Melkepulver 20 %	5,70	11,38	14,70
	1651	Melkepulver 20 % til iskrem	0,00	14,70	14,70
	1700	Skummetmelkpulver	17,50	12,12	17,75
	1701	Skummetmelkpulver til iskrem	0,00	17,75	17,75
	1750	Yoghurtpulver	0,00	17,66	17,66
	1800	Kjernemelkpulver	-	15,37	15,37
	2100	Fløte	5,30	4,44	5,78
	2101	Fløte til iskrem	0,00	3,57	3,57
	2300	Rømme	3,60	6,72	8,63
	2400	Helmelkpulver 35 %	8,30	10,82	13,87
	2440	Fløtepulver 42 %	10,00	8,04	18,04
	2450	Fløtepulver 55 %	0,00	12,34	12,34
	3200	Mysepulver	6,80	3,04	3,86
	3201	Mysepulver til iskrem	0,00	3,86	3,86
	5100	Smør ¹	0,00	1,46	1,46
	5101	Smør til iskrem	0,00	1,46	1,46
5300	Smørrolje ²	0,00	1,76	1,76	
6100	Ost ³	13,60	21,29	27,15	
6200	Ostepulver	-	15,35	15,35	
Egg	11100	Heleggmasse	10,50	11,99	13,43
	11200	Heleggpulver	30,20	58,11	65,52
	12100	Eggeplomme konservert	0,00	34,62	34,62
	12200	Eggeplommepulver	11,40	68,89	80,29
Korn	20300	Bygg	-	0,76	0,76
	20400	Havre	-	0,59	0,59
	21100	Kli av hvete, rug, bygg og havre	-	3,04	3,04
	22300	Mel og flak av bygg	-	3,04	3,04
	22400	Mel, flak og gryn av havre	-	3,04	3,04

Potet	30100	Poteter	0,00	0,86	0,86
	31200	Mel og flak av poteter	9,90	12,05	12,38
	32100	Potetstivelse	5,80	-	-
	40200	Glukose, glukosesirup (dekstrose) ⁴	3,20	-	-
Kjøtt	70750	Svinekjøttssortering 23 %	0,70	19,25	19,95
	71400	Storfekjøttssortering 14 %	26,10	25,84	31,44
	73000	Fårekjøttssortering 25 %	0,00	0,00	0,00
	74000	MUK-fjørfe ⁵	2,10	3,68	3,68
	74200	Fjørfe, annet enn MUK-fjørfe	20,80	3,68	3,68

1. PNS gis ikke til råvaren smør med unntak for ferdigvarer tariffert på varenummer ex 19.01.9098 iskremblandinger, glutenfri diettmat, laktoseredusert diettmat, ellers andre produkter til bakeri.
2. PNS gis ikke til råvaren smørølje med unntak for sjokolade som tarifferes på varenummer 18.06.2090, 18.06.3100, 18.06.3200 eller 18.06.9010.
3. Gjelder modnet ost til industri.
4. Gjelder kun våt glukose.
5. MUK-fjørfe: Maskinelt utbeinet kjøtt av fjørfe.

